

BŘEZOVÁ KŮRA

ČÍSLO 294

LEDEN 2021

SLOVO ÚVODEM....

Seigo bojovníci a nováčci kmene Shawnee!

Rok 2021 už téměř odtrhl z kalendáře první list s nadpisem LEDEN, zima právě vstupuje do své druhé poloviny a příroda se zdánlivě oddává hlubokému spánku. Dokonce se na nějaký čas i u nás v nížině přikryla sněhobílou peřinou a ztichlou a na první pohled opuštěnou krajinou se prohání jen vítr. Vydáte-li se však na objevnou procházku, tu a tam můžete narazit na polích a loukách na méně či více početná stáda srnčí zvěře, stopy zajíců a divokých prasat či zahlédnout na stožárech elektrického vedení nebo na větvích stromů káňata nebo poštolky číhající na neopatrnou myš či hraboše. Jak vidíte na obrázku vpravo, jen kousíček za naší vesnicí jsme narazili dokonce na několik čerstvých okusů od pracovitých bobrů.

Na opojnou vůni rozkvetlých luk, šumění listů v korunách a hřejivé sluneční paprsky můžeme ještě nějakou dobu jen nostalgicky vzpomínat a totéž se dá bohužel opět říci i o běžném životaběhu naší kmenové činnosti. Klubovny po krátkém prosincovém oživení zůstávají opět ztichlé bez vzrušeného zápolení při družinových schůzkách, kmenové akce se stávají jen nenaplněnými položkami připraveného kalendáře. Možná si pozvolna zvykáme na to, že se nejrůznější omezení stávají běžnou součástí našich životů. Je jasné, že bez nich se epidemii zvládnout nepodaří a je třeba je respektovat. Rozhodně však nedovolme nenáviděnému viru, aby zastavil čas úplně. I nadále se můžete účastnit nácelnicí připravovaných soutěží či nějakou pro své kamarády sami připravit, případnou dlouhou chvíli si můžete ukrátit četbou našeho časopisu, zaměřit se (i s jeho pomocí) na plnění orlích per či se pustit do jiných věcí, na které v běžném životě marně hledáte volný čas. Pokud vyrazíte na navrhovanou soukromou nebo rodinnou výpravu do zimního lesa, redakční mailová schránka ráda uvítá vaše postřehy či fotografie, své zážitky a objevy nám můžete také namalovat, vše rádi otiskneme. Jistě víte, že jakýkoli váš příspěvek do časopisu se projeví přísunem bodíků na vaše konto v javorové nažce, tak neváhejte 😊

Sa. TAWASUTA

DROBKY Z ČINNOSTI KMENE

.... čtenáři našeho webu si jistě všimli, že půda klubovny Chillicothe vydala jedno ze svých překvapení. Mezi jinými poklady se zde skrývalo zachovalé ptačí krmítko vyrobené zřejmě některým z bývalých členů. Už je připevněno na stromě před klubovnou a budeme rádi, když jej pomůžete zásobovat vhodným proviantem pro ptačí obyvatele Sušilovy ulice.

.... s dalším vylepšením klubovny nám pomohla šumperská firma DOLS, výrobce dveří, oken a listovních schránek. Právě zbrusu nová uzamykatelná schránka věnovaná touto firmou už je namontovaná na stěně dřevěného přístavku vedle vchodových dveří do klubovny. Děkujeme!

.... v lednu byly úspěšně dotaženy registrace našich členů do organizace Junáček-český skaut. Kmenová rada se rozhodla využít také možnost objednat skautské časopisy, po jednom čísle najdou zájemci ve zvolské i zábřežské klubovně.

.... jak bylo dohodnuto na poslední kmenové radě, začíná ožívat kmenová vývěska u gymnázia. Dredy už pracuje na její nové podobě a v průběhu února se na ni můžete do výklenku ve zdi vedle vily Perla zajít podívat.

.... také bratři Mohawkové vydávají svůj kmenový časopis s názvem Ondaqua. Její novoroční speciál nese pořadové číslo 88 a o jeden elektronický výtisk se s námi podělil její šéfredaktor Imnu. Máte-li zájem se do ní také začíst, vyžádejte si ji na adrese brezova.kura@centrum.cz.

.... na kmenových košilích vedení kmene přibudou zbrusu nové nášivky jejich funkcí. WATOKNAPA v lednu vyzvedla objednaná označení pro owačiry, podnáčelníky, degandawidu a náčelníka.

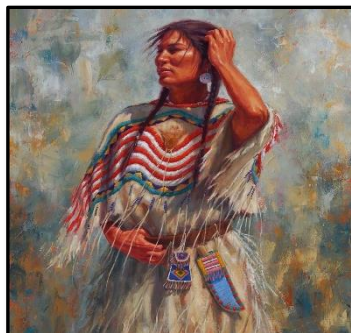
... začátek roku je na narozeniny členů chudší, v únoru slaví jen Anička z rodu Sov. Ta si dokonce jako předčasný dárek nadělila první místo v bodování mladších členů. Gratulujeme a přejeme v dnešní době to nejdůležitější – hlavně zdraví!

Sa. WATOKNAPA, Sa. TAWASUTA

CO SE UDÁLO V KRUHU STARŠÍCH

I v této době se mezi staršími bojovníky a kamarády našeho kmene stále něco děje, a tak něco málo pro náš kmenový časopis napíši.

... u Marky se konala malá porada, která si dala za cíl lépe zorganizovat setkávání bratrů a sester starší generace v roce 2021. Výsledkem toho byl celoroční plán akcí, který přináší toto číslo Březové kůry.

... dalším pomocníkem v plánované činnosti je bývalý člen rodu Vlků Dan. Už jsme jej oslovili při loňském budování letního tábora a teď se opět ukázal, když se zapojil do první letošní akce Srubování.

... kmenové tábořiště Šavanů, které v loňském roce dostalo dokonce i jméno LIŠÁKOV, se v lednu opět začalo připravovat na dlouhodobě připravovaný experiment. Tím je zimní táboření a indiánská sauna. K této akci by mělo dojít někdy v průběhu měsíce února. Na první brigádičku vyrazili Gurchu, Ježek a MIČKINIKWA. Na druhou pak Luky, AJAGU a MIČKINIKWA. Staří táborníci nechtějí nechat nic náhodě, a tak probíhá pečlivá příprava.

... v poslední době mezi staršími získala oblibu indiánská sauna. A protože chceme navázat na indiánské zvyklosti poprosili jsme kamarádku Želvu z olomoucké ZOO o zaslání ptačích per, které budou použity při rituálech se saunou spojených. Želva nám pera poslala a my se můžeme těšit na netradiční zážitek.

... naši kamarádi z Hvězdy severu Brno přijali naši nabídku na zaučení do uzlařského umění. Pokud jim čas vyjde, dorazí do Zábřehu na speciální výcvik. Pokud vše půjde dobře, můžou se na uzlařských regatách těšit na nového konkurenta.

... sachem AJAGU se postaral o každoroční zazimování vody na naší kmenové klubovně na Sušilově ulici, kde náš kmen již 30 let má svoji klubovnu.

... i v letošním roce se rozjela akce na sběr plechovek. Pokud by někdo z členské základny nějaké plechovky měl či je chtěl sbírat, dejte vědět na adresu MIČKINIKWY. Plechovky se jen sypou a jako minule je přeborníkem Ferda. Letos se ovšem nesoutěží, ale rozhodli jsme se něco udělat pro přírodu a oslavit to na konečné party Starých pák a přátel. Svoje prostory na uskladnění nám propůjčila paní Vítková. My jí za to moc děkujeme.

... registrace ve skautském hnutí Český skauting ABS proběhla koncem měsíce ledna 2021. Tentokrát se ovšem jedná jen o dospělé členy a mohli jsme zde přivítat i nové zájemce o členství.

... s návrhem na zaznamenávání činnosti starších ročníků došel Ferda, který již kroniku zajistil. Už se těšíme na první zápisy.

... jedinou větší akcí starších bylo srubování, které se konalo na nově postaveném srubu u Soba nedaleko obce Hoštejn. Obsáhlejší článek přinese další číslo Březové kůry.

Pro BK MIČKINIKWA

Z ČINNOSTI A PLÁNŮ MODRÉ ŽELVY

Součástí kmene nejsou jen rody mladších členů a bojovníků, ale také skupiny, které se nazývají KLAN. Tyto jsou tvořeny staršími bojovníky, kteří již nejsou členy rodů mladších. I my máme v Šavanech jeden, který vnikl již v roce 1982 a nese slavné jméno Modrá želva.

A protože členové tohoto klanu jsou také registračně propojeni z 95. klubem oldskautů, nabízejí a dojednávají svoji činnost také s ostatními členy klubu.

Nedávno se sešla skupinka ve složení Komár, WYOMING, Kiwi, Ferda, Marky, MIČKINIKWA a Gurchu, aby se společně rozhodli, co budou v příštím roce podnikat. Některé akce budou veřejné a tím pádem je na ně možné se také podívat. V plánu členů klanu je také získat další orlí pera a pomoci našemu kmeni Šavanů v různých oblastech činnosti.

A tak vás nebudu napínat, co jsme po konzultacích se všemi příznivci klanu a klubu dořešili.

Předpokládaný plán akcí:

1. První akcí by mělo být zimní táboření a indiánská sauna. Díky přihlášeným se má konat obojí, ale okolnosti ukáží, kdy se tato akce bude konat. Vede MIČKINIKWA
2. Porta Bludov – pojedeme fandit Zakafy – informace o akci doplní Kiwi
3. Výprava za jesenickým Yettim je pod taktovkou Gurchua
4. Výstup na Nový hrad a galašou u Krakena
5. Muzikoterapie v režii bájně bytosti Mráčka

6. Svěbohovský špekáček u Gurchua na chaloupce
7. Tawiskara – střelecké soutěžení / vzduchovky, kuše, luky atd. /
8. Rambo 2021 pro veřejnost
9. Vodácká expedice Titanic – setkání s vodníkem ...
10. Turnaj mistrů Bowling 2021. Neoficiální mistrovství Starých pák
11. Svět indiánů očima Posledního Mohykána
12. Akce pro Valiku – charitativní akce pro nemocné děti - Komár
13. Sněmy kmene v roce 2021 – pro členy klanu MŽ
14. Výstup na bájnou Lysou horu a položení kamene u bájně mohyly
15. Setkání Starých pák a přátelské posezení
16. Putování podsvětím za svitu lucerničky - MIČKINIKWA
17. Vánoční strom a předvánoční setkání - Ferda
18. Předtáborové brigády
19. Zimní akce na srubu – leden 2021

Sestavení tohoto programu trvalo asi měsíc, ale nakonec se sešlo více návrhů, než jsme si původně mysleli. Důležité bylo, že všechny získaly podporu potřebných hlasů, aby se v seznamu mohly objevit.

Pro BK z materiálu klanu vypsál MIČKINIKWA

STOUPÁNÍ NA HORU

Orlí pero, které jsem zvolil do rubriky Stoupání na horu pro toto číslo Březové kůry, možná patří k těm spíše složitějším. Jedno přísloví však říká, že „jen malý člověk si klade malé cíle“ a jsem přesvědčen, že je v silách řady z vás starších členů si jej splnit. Ze svého kmene Horského lva jsem si přinesl jednu zásadu, a sice že v našem týpí nikdy nebude hořet jiný než čistý oheň. Tedy oheň zažehnutý jinak než klasickými zápalkami či zapalovačem. Mnozí z vás si na letním táboře pod vedením šamana TUWANAKHY již vyzkoušeli rozdělání ohně pomocí ocílky. Proč se tedy nepokusit ovládnout i umění používat třecí dřeva?

T-17 Rozdělej oheň třením dřev vlastní výroby.

Řada z vás už rozdělání ohně třecími dřevy viděla. Pojďme si tedy zopakovat, z čeho se souprava třecích dřev skládá. Je ukázána na obrázku vlevo a prozkoumáme-li ji shora, vidíme zde prkénka se zářezy, luk s koženým řemínkem, tulejku neboli

želvu, svidříky, nějakou vhodnou podložku pod prkénko a zásobu suchého troudu a jemných hoblin na rozfoukání získaných jisker.

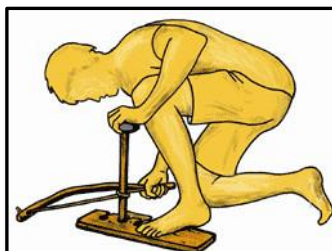
Co se týče dřeva vhodného k výrobě prkénka a svidříku, lze použít vrbu, lípu, topol, olši, lísku apod. (obecně dřevo měkké). Dále se nám vedle tradiční lípy velice osvědčila méně běžná balsová jedle, především však musí jít o dřevo vysušené a nemělo by být rozpraskané, aby vaši snahu neukončilo rozlomení prkénka nebo prasklý svidřík.

Prkénko by mělo být silné zhruba 3 cm a dostatečně dlouhé na to, abyste jej při tření mohli snadno přislápnout k zemi a zároveň vám zůstal prostor pro třecí jamku. Svidřík je cca 30 cm dlouhý váleček, ne však dokonale kulatý, aby při tření neprokluzoval v kožené tětivě luku. Při jeho opracování tak ponechte po jeho délce hranky. Po celé délce by měl být zhruba stejně silný a na obou koncích je nožem seříznutý do špičky. Tulejku si můžete buď opracovat z kusu tvrdého dřeva anebo ji vyrobit z vhodného kamene – bude se méně zahřívat a déle vydrží. Měla by tak akorát pasovat do vaší dlaně. Pak do ní musíte na spodní straně zhotovit důlek, v němž bude „běhat“ svidřík. Účelem tulejky je svidřík držet, tlakem na ni pak regulujeme intenzitu tření svidříku o prkénko. K výrobě luku použijte vhodně prohnutou větev (délka od konečků prstů min. po váš loket, max. po rameno) a utvořte tětivu z koženého řemínku, případně postačí pevná bavlněná šňůra na prádlo. Délku tětivy si seřídíte dle tloušťky svidříku metodou pokus-omyl. Důležité je, aby se tětiva po uchycení svidříku zcela napnula a dřív při tření neprokluzoval, ale hezky se otáčel. Teď už zbývá jen materiál k rozfoukání ohně: základem je suchý (např. vrbový) troud, dále jemné hobliny anebo tu nejjemnější kůru z břízy. Někdo používá také suché seno či velmi drobné suché smrkové chrástí. Troud si opatříte z nějaké trouchnivé vrby, po dokonalém usušení musí jít rozdrobit mezi prsty na jemný prášek.

Po opatření všech propriet se můžeme pustit do příprav k rozdělení ohně. Nejprve upravte prkénko – do jeho okraje vyřežte v celé tloušťce prkénka opatrně zářez ve tvaru trojúhelníku (viz obr. vpravo nahoře), kterým budou při rozdělování ohně vypadávat žhavé jiskry. Zářez musí být dostatečně hluboký, aby vám svidřík při tření nevyjel ven z prkénka (tedy o něco více než je poloměr průřezu svidříku), a dostatečně široký, aby se při tření neucpal vznikajícím materiálem. Jak už jsem psal výše, je také třeba oba konce dřívku seříznout do špičky. Špička na horním konci bude uchycena v důlku tulejky, spodní špička bude na začátku pokusu spočívat ve vrcholu trojúhelníkového zářezu v okraji prkénka. Nachystejte si také k ruce troud k rozfoukání ohně, abyste jej po úspěšné výrobě žhavé jiskry nezačali teprve lovit z batohu a tvrdě získaná jiskra pomalu neuhaslá. A zbývá si připravit podložku a položit ji pod otvor v prkénku, aby na ni mohly vypadávat získané jiskry (vhodný je např. silnější kus kůry, na němž nakonec získaný oheň přenesete do ohniště).

Nyní už můžeme navléknout dřík do tětiny luku tak, aby jej obtáčela kolem dokola, a zaujmout správnou pozici. Ta spočívá v zakleknutí nad prkénko, jeho přišlápnutí levou (v případě praváků) nebo pravou (v případě leváků) nohou a zachycení dříku spodní špičkou do vrcholu zářezu a horní do důlku v tulejce. Ruka s tulejkou je pak směrem k prkénku tlačena vahou horní poloviny těla a je zafixovaná kolenem nohy, kterou jsme si přišlápli prkénko. Zvláště při prvním pokusu (když ještě nemáte vymletý

v prkénku důlek) dřík mírně nakloňte do středu prkénka, v opačném případě by vám mohl z prkénka při tření vyjet ven. Jsme-li připraveni, můžeme začít pomalu pohybovat lukem vpřed-vzad a stále mírně tláčit na tulejku. Při tahání využíváme celou délku luku! Pomalu nám vzniká důlek a jakmile v němavidřík pevně drží a od jeho špičky se začne mírně dýmit, můžeme trochu přidat na rychlosti a tlaku. Nicméně snažíme se stále šetřit síly - než si osvojíme určitý grif, bude nám získání

dostatečného množství žhavého materiálu přeci jen chvíli trvat. S přibývajícím úsilím dým u důlku začíná houstnout a tmavnout a přibývá vymletý prach. Stále stupňujeme rychlost a tlak naavidřík, až se od důlku valí hustý dým. Zastavíme své úsilí, opatrně odstraníme od důlku luk s uchyceným dříkem a jemným poklepem na prkénko sesypeme z jeho zářezu na podložku všechen vymletý materiál, který se v něm drží (viz obrázek vlevo) a prkénko

odstraníme. Hromádku můžeme opatrně zasypat trochou jemného troudu a nepříliš intenzivním přifukováním zjistíme, zda jsme byli úspěšní a materiál ukrývá i žhavou jiskru. Pokud ano, nadrobíme na dýmící hromádku už vydatnější dávku troudu a utvoříme kolem ní tzv. hnízdo z připravených hoblin a jemného suchého sena či drobounkého chrástí. Přidáme do něj také nenadrcené větší hrudky troudu, ty nám jiskru dobře udrží. Nyní už zbývá jen hnízdo shora přidržovat hrstí suchého chrástí a foukat, dokud se neukáže první plamen.

Po rozdělení ohně třecí dřeva ihned sklídíme a vhodně uskladníme, aby nám nenatáhla vlhkost ze země nebo ze vzduchu a neztížila nám naše příští pokusy.

Je jasné, že nejen rozdělení ohně třením dřev ale i jejich samotné pořízení od vás vyžaduje určitou snahu a úsilí. Nenechte se však odradit už v počátku. Vlastní

souprava třecích dřev byla samozřejmou výbavou každého bojovníka nejen u indiánů. V časech, kdy jsme s Horským lvem působili v Lize lesní moudrosti a na Drozdovské Pile probíhala společná táboření s kmeny z Přerova a Otrokovic, nebylo myslitelné, aby byl oheň v týpí či vatra k nahřátí kamenů pro obřad potní chýše zažehnutý zápalkami. Věřte, že takového ohně si budete opravdu vážit a považovat jej za posvátný bude pro vás jaksi samozřejmé.

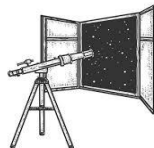
Budete-li potřebovat v osvojování si tohoto způsobu rozdělávání ohně jakoukoli radu, neváhejte se zeptat, rád vám budu nápomocen radou i ukázkou, ideální příležitostí bude jistě letní tábor. Do té doby je spousta času opatřit si potřebné vybavení.

Na závěr přidávám pro odlehčení pěkný kreslený vtípek na toto téma, který mi zaslal šaman TUWANAKHA 😊

Sa. TAWASUTA

HISTORICKÉ OKÉNKO

Ve dvou předchozích číslech Kůry jste se mohli začíst do dvou dějepisných článků, které pro vás sepsal gaosed Imnu. Jako milovníka historie mě zvolené téma velmi potěšilo, a protože každý dobrý skutek bývá po zásluze potrestán, rozhodl jsem se pro šikovného autora zřídit pravidelnou rubriku 😊 Přestože ne každý může najít v dějepisu zálibu a mnozí z vás jej jistě vnímají jen jako školní předmět plný nezajímavých letopočtů, věřte, že v historii najdeme mnoho nejen zajímavých ale také více než poučných momentů, které nám mohou pomoci získat nový náhled na naši současnost a poodhalit nám možný vývoj do budoucna. Až neuvěřitelně často platí okřídlená poučka „historie se opakuje“. Tak tedy příjemné čtení...

Sa. TAWASUTA

CO SI PŘIPOMENEME V ROCE 2021?

Pád Dvojčat nebo útok Japonců na americkou základnu Pearl Harbor. Kulatá výročí jakých událostí si v roce 2021 připomeneme? Některé jsou veselé a lidstvo někam posunuly, jiné jsou ale naopak smutné. 12 z nich jsem sem vybral.

• 12. DUBNA 1961 - LET PRVNÍHO ČLOVĚKA DO VESMÍRU

12. dubna tohoto roku uplyne 40 let od prvního letu člověka do vesmíru. Ten den vyletěl z Kazachstánu v lodi Vostok 1 Jurij Gagarin (viz foto) a strávil 108 minut obětím Země. Po návratu z něj byl hrdina a Sovětský svaz tak v dobývání vesmíru předhonal USA. Další vesmírnou metou bylo dobytí Měsíce, ale tam se zase dařilo Spojeným státům, které se tam dostaly 20. 7. 1969.

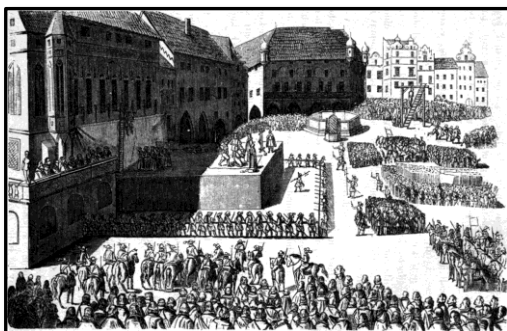
- 1. KVĚTNA 1931 – OTEVŘENÍ MRAKODRAPU EMPIRE STATE BUILDING

41 let byla nejvyšší budovou světa. 1. 5. to bude už 90 let, co v New Yorku stojí tato 443,2 metrů vysoká stavba. Pracovalo na ní přes 3 000 lidí a tempo stavby bylo obrovské – mrakodrap se povedlo postavit za rok a tři měsíce! (Obrázek: Oběd na vrcholu – to je jméno této známé fotografie. Obědvajícím dělníkům visí nohy asi 260 metrů vysoko.)

- 21. ČERVNA 1621 – PODRAVA 27 ČESKÝCH PÁNŮ

Po smrti Rudolfa II. na rakouský trůn v roce 1611 (410 let nazpět) nastoupil jeho bratr Matyáš a na rozdíl od svého předchůdce neměl k zemím Koruny české tak blízký vztah a snažil se omezit moc českých stavů. 23. 5. 1618 proběhla třetí pražská defenestrace, kdy byli na protest proti Habsburkům z okna vyhozeni tři pro-habsburští politici. O rok později Matyáš umírá a vše nakonec vyvrcholí 8. listopadu 1620 na Bílé hoře. Tam se utkají čeští stavové a habsburské vojsko. Vítězem se stávají Habsburkové a na trůn konečně dosedá Ferdinand II., následník trůnu. A 21. června je na Staroměstském náměstí popraveno 27 hlavních aktérů povstání. (Obrázek: kresba z 19. století zobrazující exekuci.)

• 22. ČERVNA 1941 – VPÁD NACISTICKÉHO NĚMECKA DO SOVĚTSKÉHO SVAZU

Německo (Adolf Hitler) několik dnů před začátkem 2. světové války preventivně uzavřelo se Sovětským svazem smlouvu o neútočení známou také jako Pakt Ribbentrop-Molotov. Hitler se však nakonec dohodu rozhodl porušit – 22. června (před 80 lety) tak v rámci operace Barbarossa na SSSR zaútočí. Jednak chtěl zničit slovanské obyvatelstvo a také se dostat k ložiskům ropy u Kaspického moře. Sovětský svaz ale válku (zatím) neočekával, takže se Němcům zpočátku daří. Určeny jsou tři hlavní směry útoku – Leningrad (dnes Petrohrad), Moskva a Ukrajina se Stalingradem (dnes Volgograd). Německu se ale i přes počáteční

úspěchy daří hůř a hůř. Leningrad se Hitler rozhodne obklíčit a nechat ho vyhladovět (více níže v tomto článku), ale nakonec se to nepodaří. Do Moskvy se také nedostanou. Na jihu se Němcům zpočátku daří nejlépe – dobydou Kyjev, ale v bitvě u Stalingradu, kde je přes milion mrtvých, na za-

čátku roku 1943 kapitulují. Poté už až do Berlína jen ustupují před Rudou armádou, která se přidala na stranu Spojenců. K porážce v Rusku přispěla např. velká motivace Sovětů, taktika spálené země – při útoku Němci vše ničili a při ústupu tak neměli žádné zdroje jídla, materiálu apod. a také obří ruská zima – ta je totiž v Rusku (a obzvláště na severu) občas docela krutá a těm, co na ni nejsou zvyklí (což Němci byli) a nemají vhodné vybavení do mrazů (což Němci opravdu neměli), může dost ztížit dobývání... A mimochodem, větším znalcům historie se prohra díky zimě možná propojí s podobnou historickou událostí, a sice s Napoleonem, který se jménem Francie pokusil dobýt Ruské impérium o 129 let dříve. A opět mu zima nepřála a pro Napoleona to tak byla velká porážka. (Obrázek: sovětské vojáky Stalingrad bránili ze všech sil, a nakonec se povedlo.)

• 22. ČERVENCE 2011 – BREIVIKŮV ÚTOK

Tento den si připomeneme docela smutné výročí – 10 let od teroristických útoků v norském Oslu. Norský nacionalista Anders Breivik nejprve nechal vybuchnout

bombu v centru Osla a poté na nedalekém ostrově Utøya zabil několik desítek dětí, které se zde účastnily tábora. Zabito bylo 77 lidí a zraněno několik set. Breivik byl odsouzen k 21 letům vězení.

• 24. ČERVENCE 1911 – OBJEVENÍ MACHU PICCHU

Prvním ze dvou velkých objevů roku 1911 bylo objevení inkého města Machu Picchu, které se nachází v peruánských Andách. Machu Picchu bylo údajně postaveno někdy v 15. století. Po pádu říše Inků však zůstalo skryto v hloubi hor a lesů. Až po několika stoletích na něm opět stanul americký cestovatel Hiram Bingham.

• 8. ZÁŘÍ 1941 – ZAČÁTEK BLOKÁDY LENINGRADU

872 dní obléhání, skoro 1,5 milionu mrtvých, hlad, utrpení, k jídlu jen 125 gramů chleba denně – zní to děsivě, ale tato slova charakterizují událost, která začala před 80 lety – obléhání města Leningrad. Dle mého názoru jedna z nejmutnějších událostí minulého století. Zemřelo tam nejvíce lidí za druhé světové války. Po vpádu Německa do Sovětského svazu (článek výše) se jedním z cílů německé armády stal právě Leningrad (dnes Petrohrad). Hitler se po neúspěšném dobytí rozhodl nechat město vyhladovět. Tím začalo dva a půl roku trvající obléhání. Z jihu bylo město obklíčeno Němci a ze severu Finy a situace vypadala beznadějně. V listopadu ale svítla naděje v podobě zamrzlého Ladožského jezera, přes které mohli Sověti do města dovážet to nejdůležitější a část obyvatelstva zase odvážet. Koridor přes jezero byl ale bohužel, stejně jako město samotné, bombardováno. V roce 1943 se povedlo zvýšit dovážky do města, takže se situace trochu zlepšila. Na začátku roku 1944 započal útok Sovětů na Němce a 27. ledna 1944 bylo město po 872 dnech konečně volné.

• 9. ZÁŘÍ 2001 – TERORISTICKÉ ÚTOKY V USA

Pro celý svět to byl naprostý šok – islamistická organizace al-Káida ten den před 20 lety unesla čtyři letadla – se dvěma letadly narazila do věží Světového obchodního centra (WTC) v New Yorku, třetí narazilo do Pentagonu (sídla amerického ministerstva obrany) a poslední (možný cíl byl Bílý dům) se po souboji mezi teroristy a pasažéry zřítilo v Pensylvánii. Následkem teroristických útoků zemřelo 2 996 lidí. Po činu byla vyhlášena válka proti terorismu – má zabránit dalším podobným akcím a omezit vliv některých teroristických organizací a je vedena na mnoha místech Blízkého východu a Střední Asie (asi nejznámější je Operace Trvalá svoboda v Afgánistánu). Válka trvá do dnešních dní a ještě nějakou dobu asi potrvá... Za hlavního viníka útoků byl označen Usáma bin Ládin, který

rý byl 2. května 2011, před deseti lety, zabit americkým týmem Navy SEALs. *(Obrázek: je úterý 9. 9. 2001 9.03 dopoledne a let United Airlines 175 právě naráží do jižní věže WTC, ta severní byla zasažena o 17 minut dříve.)*

• 15. ZÁŘÍ 921 – VRAŽDA SVATÉ LUDMILY

Svatá Ludmila byla babičkou svatého Václava, a právě ona Václava vychovávala. Kvůli výchově a politice měla ale spory s Drahomírou, matkou Václava a Boleslava (jeho vraha a nástupce). A konflikt mezi těmito dvěma ženami nakonec vyvrcholil vraždou Ludmily v roce 921 (1100 let nazpět). Vrahy byly dle legendy Tunna a Gommon – vikingové, které si Drahomíra najala.

• 7. PROSINCE 1941 – ÚTOK NA PEARL HARBOR

Už od 30. let probíhala ve východní Asii velká expanze Japonska, které si postupně zabíralo okolní území. 7. 12. 1941, před 80 lety, pak napadlo Pearl

Harbor, americkou vojenskou základnu na Havaji. Přes 2 000 vojáků přišlo o život. Japonci chtěli původně zničit celou základnu i lodě, ale úplně se to nepovedlo. Důsledkem tohoto útoku vstoupilo USA do války, kde se přidalo na stranu Spojenců a bojovalo tak proti státům Osy (Německo, Japonsko, Itálie). Zapojení USA do války znamenalo, stejně jako porážka Německa v Rusku, zvrat ve válce – Spojenci se dostali do vedení až nakonec o tři roky později vyhráli. *(Obrázek na předchozí straně: potápějící se loď USS California.)*

• 14. PROSINCE 1911 – DOBYTÍ JIŽNÍHO PÓLU

Po dobytí severního pólu přišel na řadu ten jižní. Jeho dobývání je známo také jako závod o dobytí jižního pólu, neboť se o něj pokoušeli ve stejnou dobu dva muži – Nor Roald Amundsen a Angličan Robert Scott. Každý startoval z jiného místa a měl i jinou taktiku. Vyhrát se nakonec povedlo Amundsenovi, od jehož dobytí jižního pólu to letos bude už 110 let. Scott tam dorazil o měsíc později a zdrčen musel vyrazit zpět. Zatímco Amundsen se vrátil bez obtíží, Scottovu výpravu potkala velická bouře, ve které všichni zahynuli. Těla se povedlo najít až o osm měsíců později.

• 15. PROSINCE 1961 – ODSOUZENÍ ADOLFA EICHMANNA

Adolf Eichmann byl jedním z organizátorů holokaustu. Na konci války se mu ale povedlo utéct před zákonem, a nakonec se dostal do Argentiny. Tam se ho povedlo najít Mosadu, izraelské tajné službě pátrající po uprchlých nacistech. V roce 1960 se Mosadu povedlo Eichmanna dostat a transportovat do Izraele – země, která vznikla v roce 1947 a měli se tam sjednotit židé. Od dubna do srpna 1961 pak probíhal soudní proces. Eichmannova obhajoba byla samozřejmě stejná jako všech ostatních nacistů – „jen jsem plnil rozkazy“, nicméně vina byla jasná. 15. prosince, před 60 lety byl pak vynesen rozsudek – trest smrti. Oběšen byl na konci května následujícího roku. *(Obrázek: Adolf Eichmann během soudního procesu.)*

Těch událostí, které mají letos výročí, je samozřejmě mnohem více. Sem jsem se pokusil vybrat ty z mého pohledu důležitější (např. teroristické útoky 11. 9. nebo poprava českých pánů před 400 lety) nebo zajímavější (např. znovuoobjevení Machu Picchu). Informace jsem čerpal především z webu **slavne-dny.cz**, který mohu zájemcům o historii doporučit – je tam přes 300 krátkých a dobře vysvětlených českých i světových historických událostí a rozšíří vám to vaše znalosti z této oblasti.

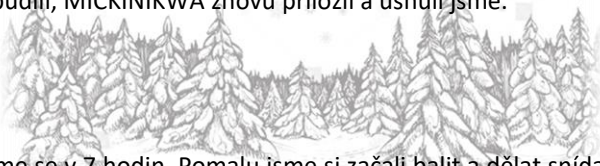
Ga. Imnu

AKCE KLANU MŽ PŘED 35 LETY

ŠIRÁK MODRÉ ŽELVY 19. - 20. 1. 1985

1. den

Sraz byl v 6:30 hodin odpoledne u veteriny. Sešlo se nás pět. Přesně o půl šesté jsme vyrazili směr Horní Studénky. Šli jsme přes Rovensko, Svěbohov a do Studének. Po cestě jsme se bavili o akci, kdy TAKATOKA, AJAGU, Blek jeli do Ostravy na setkání tábornických oddílů. Pak jsme se bavili o vandrech OHITEKY a TAKATOKY. Pomalu jsme se blížili k Horním Studénkám. Do Horních Studének jsme dorazili o půl osmé. Když jsme dorazili do Studének, byl tam zrovna ples. TAKATOKA hned, že půjdeme dopít zbytky atd. No byla sranda. Pak jsme šli kolem Sychrova a na Indiánské tábořiště. Tam jsme zahrnuli z cesty doprava a asi po sto metrech jsme našli mezi stromama malý palouček. Rozhodli jsme se, že tam budeme spát a uděláme večerní oheň. Tak jsme tam ze sebe sundali usky a rozdělili si práci. OHITEKA s MIČKINIKWOU šli na dřevo, AJAGU a TAKATOKA dělali místo na spaní. Klokan připravoval ohniště. Rozdělali jsme oheň a šli na chvojí pod sebe, abychom nespali přímo na zemi. Když jsme nosili chvojí, tak mýtina obklopená stromy, na kterých byl sníh, vypadala perfektně. Jak jsme si chystali věci, zjistili jsme, že jsme na bažinách. No nějak jsme to museli vydržet. Pak jsme nachystali věci na spaní a pustili se do jídla. Po jídle MIČKINIKWA pořádně přiložil a lehli jsme si. Brzy jsme usnuli. Ve čtyři hodiny ráno jsme se všichni probudili, MIČKINIKWA znovu přiložil a usnuli jsme.

2. den

Probudili jsme se v 7 hodin. Pomalu jsme si začali balit a dělat snidani. Pak jsme se podepsali do zakládací listiny a listinu vložili do lahve a zavoskovali. Pomalu jsme uklidili a odcházeli. Po cestě jsme schovali zavoskovanou lahev se zakládací listinou. Pak jsme šli zpátky kolem Sychrova do Horních Studének. Tam jsme se dívali, jestli jede do Zábřehu autobus. Nejel, a tak jsme šli pěšky. V Zábřehu jsme byli v 11:30 hodin.

Účastníci: MIČKINIKWA, TAKATOKA, AJAGU, OHITEKA a Klokan.

Pro BK vypsal z kroniky modré Želvy Marky

VČELAŘSKÝ ROK

V říjnovém čísle letošního ročníku Březové kůry jsem se s vámi podělil o své zážitky a dosavadní zkušenosti s chovem včel. Rozhodl jsem se, že pro nadcházející kalendářní rok zřídím pravidelnou rubriku týkající se právě včelaření. Rozhodně nechci jejím prostřednictvím nikoho poučovat, sám si netroufnu tvrdit, že se mohu po necelém roce nazývat včelařem, jsem stále jen učedníkem, který teprve získává základní znalosti, aby svým včelám pokud možno neškodil a podnikal smysluplné kroky, které povedou ke zdárnému rozvoji jeho včelstev. Nadto dobře vím, že i mezi čtenáři tohoto časopisu najdeme jak aktivní včelaře, tak případné budoucí naděje, které pozorují včelaření u svých příbuzných nebo kamarádů a do tohoto krásného koníčku se třeba pustí za pár let. Nebojte se, jmenovat nebudu. Mým cílem je spíše odhalit něco z tajemství včelaření i těm, kteří snad mají z bzučících létavek strach a trpí vůči nim zbytečnými předsudky. A pokud u někoho zaseju semínko zvědavosti a nasadím mu pověstného brouka do hlavy, že by třeba jednou mohl taky..., pak můj nápad splní účel. Ostatně i včelaření považuji za součást lesní moudrosti, činy z tohoto oboru nalezneme jak v původním Setonově Svitku, tak v podmínkách našeho mistrovství Entomolog.

Jak vypadá včelařský rok?

Začněme povídáním o tom, jak vlastně takový včelařský rok vypadá. Nekryje se totiž s rokem kalendářním, jak jej všichni známe, a dokonce má rozdílný počet období. Zatímco kalendářní má jen čtyři, ten včelařský hned sedm:

Podletí

Včelařský rok začíná podletím, které spadá přibližně do července a srpna. Pro včely končí období medné snůšky, do úlů však přinášejí ještě životně důležité zásoby pylu (viz foto – včela s pylovými rousky na zadních nožkách) a včelstvo se začíná připravovat na zimu. Například tím, že vyžene z úlu v této chvíli již nepotřebné trubce, kteří by zbytečně spotřebovávali zásoby. Nyní se také rodí tzv. zimní neboli dlouhověká generace včel. Včelaři vytáčejí poslední med a začínají včelám podávat

cukerný roztok nebo medocukrové těsto, aby odebrané zásoby (tedy med) zase včelstvu doplnili. Z úlu se sundá tzv. medník (horní nástavek, ze kterého byly odebrány mezistěny s medem), zkontrolují se zbylé nástavky a stav rámků v nich.

Podzim

V běžném kalendáři probíhá září a říjen, včelaři končí s dokrmováním včel na zimu a kontrolují stav v úlech. Je třeba posoudit sílu včelstva a ta slabá případně spojit - uvádí se, že by včelstvo k bezpečnému přezimování mělo v úle obsadit alespoň pět rámečků. Dále ověří přítomnost matky, vyřadí nedostavěné či nevhodné souše (plásty) a především provedou léčbu. Včelstva je totiž vhodnými přípravky nutné zbavit přítomnosti roztočů varroa destructor, kteří stojí za dnes jedním z největších včelařských hrozeb – varoázou. Je třeba také do česna (vchod do úlu) přidat zábranu, která umožní průlet včel, ale zamezí vstupu myši a rejšků, kteří se snaží vykrást včelám jejich zásoby a celé včelstvo by během několika dnů dokázali prakticky zničit.

Zima

Včelařská zima se zhruba kryje s obdobím listopad-únor, kdy jsou v úlech včely staženy do tzv. chomáče, který jim umožňuje úsporně hospodařit se zásobami a teplem (i při hlubokém mrazu udrží teplotu +20 až +30 °C). Má přibližně tvar koule a včely se v něm neustále přesouvají – ty, které svým tělem chrání vnější

vrstvu chomáče se vzápětí přemísťují zahřát do jeho středu a jejich zahřáté souputnice volí opačnou cestu. Včelař do úlu nezasahuje, pouze mezi prosincem a lednem provede tzv. odběr měli – vysune ze dna úlu předem nainstalovanou podložku, na kterou padají uhynulé včelky, částechy vosku při postupné spotřebě zavíčkovaných zásob a také případní roztoči varroa. Ze stavu měli lze vyčíst aktuální stav včelstva (počet hrázek ukáže počet obsednutých rámečků, jejich délka pak množství spotřebovaných zásob, přítomnost vody může značit plodování nebo nevhodnou cirkulaci vzduchu, roztoči nedostatečné přeléčení, na podložce může bohužel ležet i mrtvá matka atd.). Měl zbavenou mrtvých včelek je také nutné odevzdat včelařskému svazu k rozboru.

Předjaří

Probíhá zhruba v měsících březnu a dubnu, dle venkovní teploty se začíná přezimované včelstvo opět rozvíjet, matka tzv. ploduje (klade vajíčka) a v teplejších dnech včelky začínají přinášet pyl rozkvetlých lísek, vrb a olší.

S příchodem teplých dnů natěšenému včelaři začíná po zimním odpočinku konečně práce se samotnými včelkami. Ukázala-li měl přítomnost roztočů, musí sáhnout k léčbě. Ze zdravých a silných včelstev lze koncem předjaří odebírat tzv. oddělky – základy včelstev nových, slabá pak dle uvážení spojit.

Jaro

Končí duben a probíhá květen, včelstvo se plně rozvíjí, matka usilovně klade a v úlu se postupně rodí hlavní generace pro letní snůšku. Včelař postupně do úlu přidává rámy s novými mezistěnami (vosková stěna s naznačenými základy včelích buněk), které si včely obdivuhodnou rychlostí dostavují a do vystavěných komůrek nosí pyl, nektar, anebo do nich matka klade vajíčka, které ostatní včely doplní zásobami pro rozvoj plodu a následně je zavíčkují. Jakmile jsou nainstalované nástavky plné rámečků, je třeba včas přidat nový a včely zaměstnat stavbou nového díla, v opačném případě se může silné včelstvo vyrojit. Horní nástavek oddělený od ostatních tzv. mateří mřížkou vytvoří medník. Přes mřížku se do něj totiž matka, která je větší než ostatní včely (viz obrázek – matka označená), nedostane a nemůže v něm proto klást, jen létavky do něj nosí zásoby medu. Někteří včelaři si také odchovávají nové matky, jiní je v případě potřeby nakupují od jiných včelařů anebo z chovů.

Časné léto

Toto období se kryje s červnem, při ideálním počasí je příroda bohatá na zásoby pylu i nektaru, včelstvo je v plné síle a včelař se nestačí otáčet. Stejně jako

v předchozím období je třeba průběžně doplňovat nové rámky, aby měly včely dost prostoru, zakládat nové oddělky a také stáčet med. Pokud už dojde k vyrojení, měl by včelař roj včas odchytit do tzv. rojáčku, než vyrojené včely najdou útočiště jinde.

Plné léto

Spadá do měsíce července a v závislosti na počasí pomalu končí snůška. Při vhodných podmínkách je možné stočit ještě tzv. medovicový med (někdy zvaný také lesní med) – na rozdíl od většinou světlejšího květového medu nepochází ze samotných květů ale z tzv. medovice. Ta vzniká na povrchu listů a jehličí jako výměšek stejnokřídlého hmyzu (např. mšice) a je velmi bohatá na jednoduché cukry. Včelař může už začít s příkrmováním včelstva. Plným létem včelařský rok končí, ne však jeho práce – kolo života se točí dál a podletím začíná další rok....

Co se právě děje v našich úlech?

Jak víme, probíhá nejen zima kalendářní, ale také včelařská. Včely tedy zimují a stav odebrané měli dává důvody k lehkému optimismu. V jednom z mých úlů bylo na podložce osm hrázek, ve druhém sedm a dosahovaly zhruba poloviny délky podložky. Znamená to tedy, že včelstva by měla být dostatečně silná a zásob by měl být stále dostatek. Našel jsem také jen jednoho roztoče, což ukazuje na úspěšnou podzimní léčbu, a mezi mrtvolkami uhynulých včel se matka nevyskytovala. Pevně doufám, že předjaří se tak dočkají oba úly v dostatečné síle.

Volný čas nyní věnuji se svým spoluvčelařickým sousedem výrobě styrodurových plemenáčů. Co to je? Na obrázku vidíte hotový plemenáč se šesti rámkami ze

Včelařství Vysočina. Jak vidno, jedná se vlastně o zmenšený zateplený samostatný úlek, jehož menší vnitřní prostor je právě tak velký, aby se do něj vešel rámeček s plodem, rámky se zásobami medu a pylu a prázdné souše orosené vodou. Dále je doplněn vhodným množstvím včel (asi 0,5 kg) a naposledy zralým matečnickem – zavíčkovaná větší komůrka, z níž se následně vylíhne nová matka. Včely tak mají dostatečné

podmínky na to, aby založily nové včelstvo, jehož nová matka se záhy po vylihnutí během tzv. snubního proletu nechá oplodnit trubci a po návratu ke

svému včelstvu začne klást do vybudovaných komůrek vajíčka. Nové včelstvo se tak začíná rozvíjet a je včas přeneseno již do klasického úlu, který mu poskytne dostatek prostoru pro následný růst a ukládání medových a pylových zásob.

Proto jsme také doplnili zásobu prázdných úlů, abychom v případě úspěšného odchovu měli kam nová včelstva přenést. Zbývá je ještě natřít a pak už jen nedočkavě čekat do prvních teplých jarních dní....

***„Z včelařství naučil jsem se přírodu více znáti a více milovati
než z mnoha knih učených.“***

- Jan Amos Komenský -

Sa. TAWASUTA

MAJÍ V LESE INTERNET?

Stromy neznají počítače ani telefony, přesto jsou navzájem ve spojení, a to nejen přes svoje kořeny. Pod spadlým listím na zemi se usadily jiné bytosti, které jim pomáhají.

Tito hovorní kamarádi jsou houby. Dodnes přesně nevíme, zda jsou houby spíš rostliny, nebo zvířata. Houby se jako zvířata krmí jinými živými bytostmi: některé požírají dřevo odumřelých stromů, jiné mají raději staré listy. Jsou ale i druhy hub, které rády spolupracují s živými stromy. Právě tyhle houby stromům pomáhají posílat zprávy. Když chce nějaký strom něco důležitého sdělit jinému stromu, začne svými kořeny vypouštět tekutinu. Konce kořenů houba obalila měkkým tkanivem, které vypadá jako vata. Tady houba přijímá od stromu zprávu a vede ji svými tenkými vláčenky dál. Tato vlákna prorůstají veškerou lesní půdou. Tím navazují a udržují spojení mezi stromy. Každý „uživatel“ této sítě tak může slyšet, co chce ten či onen strom říci. Když například určitý druh brouků započne svůj útok, všichni se o tom hned dozvědí a mohou si připravit.

Taková houba svůj internet ovšem nenabízí zadarmo. Tak jako tvůj internet něco stojí, musí nějak zaplatit i stromy. S penězi se v lese nic nepořídí, ale mají tam jinou měnu: cukr. Ten všichni shánějí jako diví. Hmyz, ptáci a stejně tak i houby mají rádi sladkosti. Potřebují je k růstu. Stromy mohou z cukru a různých solí vytvářet dřevo, listy a kůru. S pomocí listů a slunečního světla si dovedou přichystat skutečně sladký život.

Za lesní internet houby od stromů požadují až třetinu jejich produkce cukru – to je opravdu velmi, velmi drahé. Ale protože stromy bez internetu nemohou ani tušit, že jim hrozí nějaké nebezpečí, tak tuto cenu bez řečí platí. Houby nepotřebují cukr jen proto, že mají hlad, ale i na vytváření plodnic. To jsou ty houby, které na podzim sbíráme. Jejich tělo je vystavěné z cukru. Když tedy najdeš hříbek, lišku nebo křemenáč, nejde o nic jiného než proměněný stromový cukr.

Houby nepřenášejí jen zprávy, přepravují i cukr. Když chce jeden strom pomoci druhému, pošle mu porci sladkostí. Houba ale neudělá vždycky to, co by měla. Někdy předá část dárku zcela na úplně jinou adresu. To se stromům ani trochu nelíbí. Pomáhají si, jen když příjemce patří k témuž druhu. Pro houby to ale nic

neznamená, protože ráda sází na jistotu. Mohlo by se třeba stát, že buky, s nimiž spolupracuje, jednoho dne všechny vymřou, protože propukne nějaká zlá buková „nemoc“. Pak by uhynula i ona, když by nebyly stromy, které by jí odevzdávaly cukr. Proto už předem tajně podstrkuje trochu cukrové šťávy jiným stromům, jako jsou třeba duby nebo břízy. Ty pak zůstávají zdravé a v kondici. Jestliže potom buky postihne nemoc, může houba nabídnout svoje služby dubům a břízám, takže jí hlad nehrozí.

Sa. MIČKINIKWA

HURÁÁÁ, SNÍÍÍŽEK

Bohužel se situace s Covidem nijak nezměnila, a tak i leden byl ve znamení soutěží jednotlivců. Každý týden jako náhradu za schůzku dostávají všichni nejruznější úkoly, za které mohou získat až 30 bodů do celoročního bodování. Vloni jsme poznávali floru na videích od Sedmikrásky, zkontrolovali si společně obsah KPZ, skládali obrázky, vázali uzly, poznávali stromy. Letos jsme už zavítali do světa ptáků, zablblí jsme si se sněhovou nadílkou a minulý týden jsme si procvičili morseovku.

Ráda bych se teď vrátila obrazem k úkolu „Vytvořit ze sněhu znak kmene“. Celkem přišlo 8 sad fotografií od členů a zastoupeny byly skoro všechny družiny.

Čivava - všimněte si optického klamu... stejný znak a jednou vypadá navršený a podruhé vyšlapaný

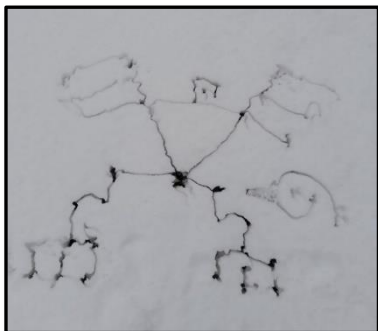
Sasanka – snad jí neumrzl při focení zadek

Morče – jak ho známe, zkratka veget za každé situace

Vrabčák – ala Picasso a jako správný malíř přidal i svůj osobní znak

Koloušek – nevíme, zda ze studu, ale z Kolouška tu máme pouze část – jako záskok při focení poslala boty

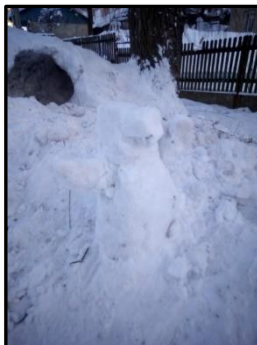
Očko – stihla si dát šlofíka po těžké práci, ale i ze spaní se spokojeně usmívá

Sedmikráska - znak je trošku maskovaný, ale kdo pořádně zaostří, tak ho uvidí

Honzík – zapojil se jako jediný z nováčků a jako jediný z členů udělal znak jako sněhuláka

Všem, co se zapojili, velké WAŠTE – je vidět různorodost fantazie a originality.

Jako poslední příkládám znak, který jsme vytvořili jako inspiraci u klubovny. Měla jsem malého pomocníka – Tomáška (syn mojí kamarádky).

Stále pevně doufám, že se již brzy budeme moci scházet a prožívat společně chvíle smíchu, zábavy i nějakého toho učení se novým věcem. Do té doby sledujte své e-maily (případně poproste své rodiče, kterým chodí soutěže do jejich mailboxů) ... soutěže budou pokračovat a bodíky se rozhodně hodí.

Pokud by Vám emaily od nás nechodily, tak se neváhejte ozvat, abychom Vás

zahrnuli do hromadné komunikace. Stejnou cestou posíláme i ostatní informace kolem oddílu.

Sa. WATOKNAPA

SLAVNÍ BOJOVNÍCI S MORSEOVKOU

Minulý týden byl boj o bodíky zaměřen na tečky a čárky, které dávají smysl. Tento smysl bude unikat někomu, kdo v životě neviděl Morseovu abecedu – morseovku. Takových lidí u nás moc není, ale ne každý tuto morseovku umí vyluštit, nebo v ní zprávu napsat. Naše členstvo se o to pokusilo.

Opět sice lze spočítat došlé zprávy na prstech, ale to neznamená, že to není kvalitní počteníčko – luštěníčko. Já jsem vše poctivě vyluštila, a protože nejsem hamoun, podělím se o tento zážitek i s ostatními.

Případné chyby jsem opravila, jako třeba písmeno CH, které není složené z C a H -.-./...., ale ---- 😊, nebo vynechané písmenko, aby to dávalo smysl.

Takže příjemnou zábavu u procvičení a pokud Vás morseovka baví, klidně mi ještě napište – mimo soutěž.

Vrabčák:

.---./-./.../..//...-./.-.-/-//.../..-/-/-.-/-.../---/-.-./-//..../-.-./.-.../-
./-./.-.-/----//.-.-//.../..//...-./.../..-/-/-.-./.../..-/-/-.-/-.../-.-.-
./.-./.-./...-.///

Beruška:

-./.../..-//.../..//.-./.../---/-.-.-/-.-/-.-/-.-/-.-.-//.../...//
.-.-/----/-...-./..-//.-.-/----/-...-.-//.-.-/----/-.-.-/-.-.-//

Liška:

.-// ---/ .---//.-./ ./ -/ ---/ -.-/-.-./.-.-/----//.-.-/-//.../..//---/
.-.-//.-./.../..-//.-.-//.../..//---/-.-.-//.-.-//.-.-//.../.../..//---/
-./---//

Sedmikráska: nejdelší zpráva

[illegible]

Čivava:

$$\begin{array}{c} /.-/..../--/---// \\ //---/.///.../. //-. /. /.----/...-//.. /-.-//././...//.-//./.-/--.. //...-/ \\ .-/... //...-/... /. /-----/. /.----//...-/...-//.. /-.. //.. /---// \\ //---. /.. /...-/./...-/././// \end{array}$$

Honzík:

[illegible]

Anička:

-./.../..--//..././-./-//..-./-./-.-//

Bety:

.-/..../-.-./-.-//.-./-./.../
-./.../..-//..././-./-//..../-./-.-//.-./-./-//.../-./-./-./-/
-./.../..-./-//.../---/..-./-./-./-.-//.-./-./-./.../-./-./-./-.../
-.-//.-./-//.../-.../..-.-/-.-.-//.-.-//.../-.-//.../-.-//.-./-./-/
-./.../-.-//.-.-/-.-/-.-//.../-.../-.-.-//.-.-/-.-./-.-.-//
...//.-.-/-.-.-//.-./-./-./-./-.../-.-//.-..././-/-.-.-//

Sa. WATOKNAPA

ŠIFROVÁNÍ O BODY

Jistě jste celý měsíc dumali, co si na vás zase připravím, a abych to už déle neprodlužovala, řeknu vám, co se pod šíframi ukrývá tentokrát. Chtěla jsem nám všem připomenout, co je důležité (nejen) v této době, a o co je třeba řádně pečovat. Ano, hádáte správně, je to PŘÁTELSTVÍ. Zašifrovala jsem tedy výroky významných osobností, které se týkají přátelství (Einstein – možná nejvýznamnější fyzik všech dob, Emerson – básník a filosof a Da Vinci – skutečně renesanční člověk).

BONUS: Zkuste se nad nimi zamyslet a napište mi do **24. 2. 2021** na **edita.riff@seznam.cz**, který z těch tří citátů se vám nejvíc líbí a proč.

1)

1	8	20	28	9	10
27	2	32	21	29	22
16		15	4	24	11
26	7	19	3	14	30
	25	18	31	13	23
17	6	33	5	34	12

P	E	L	H	T	E
É	Ř	D	O	O	D
N		Z	T	I	N
V	J	E	Í	O	D
	T	M	R	D	I
Á	L	C	E	E	K

2) šenemopaz ij žydk, ávípzdeřp ij it odk

– Albert Einstein

3) ||.-.|.-||-|.|.-|||-|.||-|.-|-..---|--.-|||.-.|.-|.-||-|.-|-..---
||.-.||-|----|--..|-.||-|-.-|...|.-||-|.-|.-|....|.-|.-|...||

– Ralph Waldo Emerson

4)

A	B	C	I	J	K	R	S	T
D	E	F	L	M	N	U	V	W
G	H	CH	O	P	Q	X	Y	Z

5) A56L3E K8ÁR532EJ 8H9O M0E83Z56I Ć7T539Y5Ř4M3A 7O3Ć59I4M0A

– Leonardo Da Vinci

DĚNÍ U MOHAWKŮ

ČINNOST ONLINE, ČINNOST OFFLINE

Podruhé a zatím naposled. (Účastníci Výpravy do Myštic 2.-4. 10. 2020 během svačiny.)

Po dvou měsících! (Luštíme morseovku na schůzce 14. 12. 2020.)

I Kmen Mohawk v září úspěšně zahájil své další období, a dokonce přišlo šest nováčků (což náš oddíl zdvojnásobilo)! Doufali jsme, že nyní už bude moci činnost běžet normálně a jarní scénář se nebude opakovat. Bohužel jsem se ale mylil.

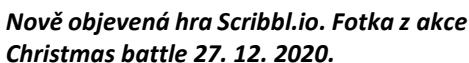
Na začátku října opět přišli opatření zakazující činnost a my jsme po několika schůzkách a dvou výpravách byli odkázáni na online prostor a chození do přírody maximálně s rodinou. Naštěstí jsme už měli zkušenosti z jara a plynule jsme tedy opět přešli na online schůzky, které alespoň trochu nahrazovaly schůzky naživo. Schůzky jsou samozřejmě dobrovolné – je jasné, že po dni stráveném prací na počítači může být někdy těžké být u PC ještě dvě hodiny na schůzce.

Na schůzkách jsme se snažili si něco zahrát, něco se naučit, anebo si jen popovídat o našich nynějších radostech i strastech. Zkoušeli jsme tak morseovku, uzlování,

členové mohli vidět prezentaci o Svazu (naší skautské organizaci) a další. Některé hry šly přenést do online prostoru, jiné ne, ale také jsme si užili několik her na počítači. Rád bych zmínil hru Scribbl.io, která je na programu většiny schůzek (divím se, že nás to ještě baví 😊).

V prosinci přišla naděje v podobě uvolnění a opravdu se nám povedlo setkat se alespoň na dvou schůzkách a opět se vidět. Byla to pro nás příjemná změna. Poté ale musela být opět obnovena činnost na dálku, takže i veselé Vánoce jsme si popřáli jen přes monitor. Na konci prosince nás ještě čekala akce Christmas

Schůzky jen online bohužel ještě nějakou dobu asi budou, nicméně co se dá dělat... Kromě schůzek ještě jednou za dva týdny vychází oddílový časopis Ondaqua a každou schůzku jsou také vyhlašovány a vyhodnocovány etapy nynější celoroční hry Záhada hlavolamu, jejíž etapy mohou členové plnit ve volném čase.

35

S PÍSNÍ NA RTU

O svérázné postavičce české folkové scény jménem Pepa Nos jsem se už rozepsal před několika měsíci v Březové kůry č. 287. V ní jsem vás seznámil s písní Časy se mění, která patří k těm, v nichž Pepa Nos upozadil humornou stránku své tvorby a nabídl svým posluchačům k zamyšlení překlad textu Boba Dylana. I v tomto čísle vám předkládám kousek z obdobného ranku. Opět jde o přeložený originál z anglického jazyka, tentokrát Pepa sáhnul po básni Rudyarda Kiplinga (mj. autora Knihy džunglí) z roku 1895 s názvem If (Když). Do češtiny ji přeložil profesor Otokar Fischer a o její nadčasovosti svědčí i to, že byla v roce 1995 v hlasování rozhlasové a televizní společnosti BBC vyhlášena historicky nejoblíbenější britskou básní. Úryvek „Když proti triumfu i ponížení jak proti svůdcům společným jsi kryt“ je napsán na zdi v hráčském zázemí před vstupem na centrkurt v All England Clubu, kde se hraje každoročně slavný tenisový turnaj Wimbledon, což je mj. dobře vidět také ve výborném filmu Borg/McEnroe z roku 2017.

Pepa Nos píseň zařadil na své první album vydané záhy po Sametové revoluci v roce 1990 a i díky ní jsem tehdy tuto kazetu ve svém walkmanu točil stále dokola. Tak tady je, třeba chytne za srdce i některé z vás....

Když (hudba a zpěv Pepa Nos, text Rudyard Kipling)

1. Když bezhlavost svým okem klidně měříš,
ač tupen, sám že nejsi bezhlavý,
když, podezírán, pevně v sebe věříš,
však neviníš svých soků z bezpráví.
2. Když umíš čekat beze mdloby,
lží obtáčen jsa, neupadat v lež,
když, záští oblít, sám jsi beze zloby,
slov ctnostných nadarmo však nebereš.
3. Když umíš snít a nepodlehnout snění,
když hloubat znáš a dovedeš přec' žít,

když proti triumfu i ponížení
jak proti svůdcům společným jsi kryt.

4. Když nezoufáš, nechť poctivá tvá slova
jsou kroucena, by úskok z nich se stal,
když hrouť se tvé postavení a znova
jako dělník lopotiš se dál.

5. Když spočítat znáš hromadu svých zisků
a na jediný hod vše riskovat,
zas po prohře se vracet k východisku
a nezavzdechnout nad hořem svých ztrát.

6. Když přinutit znáš srdce své i čivy,
by s tebou vytrvaly nejvěrněji,
ač tep i pohyb uniká ti živý
a jen tvá vůle káže: vytrvej!

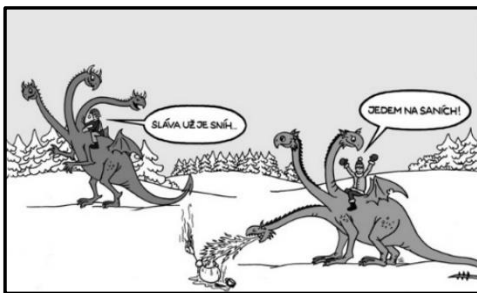
7. Když něhu sneseš přílišnou i tvrdost,
když svůj jsi, všem nechť druhem jsi se stal,
když, sbratřen s davem, uchováš si hrdost
a nezpyšníš, byť mluvil s tebou král.

8. Když řekneš svými vteřinami všemi:
mně, čase, jak bych závodník byl, služ,
pak pán, pak vítěz na širé jsi zemi,
a, co je víc, pak, synu můj, jsi muž!

HRSTKA VTIPŮ

*....když sebou a zem
šlehne smích....*

Pepa přijde ráno do práce našťavaný a kamarád se ho ptá, co ho tak rozhodilo. „Ále, ve zprávách ráno říkali, že je tu sněhová kalamita a že každý, kdo vyrazí na cesty v tomhle počasí, by měl mít s sebou řetězy, lopatu, deku, rozmrazovač, tažné lano, baterku, hever a náhradní kolo... Řeknu ti, koukali se na mě v autobuse jako na blázna...”

Chlubí se Franta sousedovi: „Říkal mi můj doktor, že mám perfektní vlohý pro lyžování.“ Soused se tomu diví: „Doktor? A jak ten to poznal?“ „No, říkal mi, že mi rychle srůstají kosti....“

Blondýnka jede autem a zastihne ji sněhová bouře. Nezpanikaří, neboť si vzpomene, co jí radil otec: "Kdykoliv tě potká sněžná bouře, počkej, až kolem pojede pluh a pak jed' za ním." Zanedlouho se opravdu objeví pluh a blondýnka jej podle rady následuje. Jede tak za ním tři čtvrtě hodiny, až pluhař vystoupí a ptá se jí, co to dělá. Ona mu vysvětlí, že jí otec poradil, že při sněžné bouři je nejlepší jet za sněžným pluhem. Pluhař kývne a říká: "Ok, tak s parkovištěm před Kauflandem jsem už hotový, tak jestli chcete, můžete jet za mnou i k Bille."

Víte, jaký je rozdíl mezi mrazem a stádem hrochů? Když vám přeběhne po zádech mráz, dá se to vydržet....

Jde sněhulák po ulici a potká zajíce. Zle se na něj rozkřikne: „Ani se na ten nos neďivej!!!!“

Paní učitelka říká dětem, aby vymyslely větu se slovem PAKLIŽE. Vyvolá Aničku a ta povídá: "Pakliže je velké sucho, květiny se musí hodně zalévat." „Výborně!“, pochválí ji paní učitelka a vyvolá Pepíčka. Pepíček se chvíli zamyslí a pak ze sebe vysype: Jeli jsme na hory vlakem, vlak cuknul a na tatínka z poličky spadl batoh, dva kufrý a pak lyže!"

Lyžařský výcvik se skládá ze tří částí: 1/ naučit se jízdu na vleku, 2/ naučit se jízdu na lyžích, 3/ naučit se chůzi o berlích.

JAVOROVÁ NAŽKA ZÁŘÍ 2020-LEDEN 2021

Bodování starších

1. místo	Ra. Čivava	593 bodů	Káňata
2. místo	Sg. Sedmikráska	561 bodů	Káňata
3. místo	Ga. Vrabčák	496 bodů	Káňata
4. místo	Va. Korálka	476 bodů	Vlci
5. místo	Va. Liška	470 bodů	Vlci
6. místo	boj. Morče	465 bodů	Vlci
7. místo	Va. IQ	386 bodů	Vlci
8.-9. místo	Va. Koloušek	358 bodů	Káňata
8.-9. místo	Va. Sasanka	358 bodů	Káňata
10. místo	boj. Bety	340 bodů	Káňata
11. místo	hledač Padák	252 bodů	Vlci
12. místo	boj. Čmelák	122 bodů	Vlci

Bodování mladších

1. místo	hledač Anička	459 bodů	Sovy
2. místo	hledač Honzík	335 bodů	Medvědi
3. místo	boj. Větvíčka	329 bodů	Sovy
4. místo	hledač Mrkvička	317 bodů	Sovy
5. místo	hledač Beruška	302 bodů	Sovy
6. místo	hledač Beran	291 bodů	Sovy
7. místo	hledač Sýček	259 bodů	Koníci
8. místo	hledač Drozdík	257 bodů	Medvědi
9. místo	hledač Střela	213 bodů	Medvědi
10. místo	hledač Kachnička	211 bodů	Medvědi
11. místo	hledač Samuel	194 bodů	Medvědi
12. místo	hledač František	185 bodů	Medvědi
13. místo	hledač Izabella	181 bodů	Koníci
14. místo	hledač Motýlek	176 bodů	Koníci
15. místo	hledač Očko	174 bodů	Koníci
16. místo	hledač Jitřenka	153 bodů	Medvědi
17.-18. místo	hledač Nikolka	38 bodů	Koníci
17.-18. místo	hledač Šárka	38 bodů	Koníci
19. místo	hledač Štěpánek	26 bodů	Koníci
20. místo	hledač Evička	19 bodů	Koníci

OBSAH 294. ČÍSLA BK

Slovo úvodem....(Sa. TAWASUTA)	str. 2
Drobky z činnosti kmene (Sa. WATOKNAPA, Sa. TAWASUTA)	str. 3
Co se událo v kruhu starších (Sa. MIČKINIKWA)	str. 4-5
Z činnosti a plánů Modré Želvy (Sa. MIČKINIKWA)	str. 6-7
Stoupání na horu (Sa. TAWASUTA)	str. 8-11
Historické okénko (Ga. Imnu)	str. 12-18
Akce klanu MŽ před 35 lety (Marky)	str. 19
Včelařský rok (Sa. TAWASUTA)	str. 20-24
Mají v lese internet? (Sa. MIČKINIKWA)	str. 25-26
Hurááá, snířížek (Sa. WATOKNAPA)	str. 27-29
Slavní bojovníci s morseovkou (Sa. WATOKNAPA)	str. 30-32
Šifrování o body (Sg. Eddie)	str. 33
Děni u Mohawků (Ga. Imnu)	str. 34-35
S písní na rtu (Sa. TAWASUTA)	str. 36-37
Hrstka vtipů (Sa. TAWASUTA)	str. 38
Javorová nažka září 2020-leden 2021 (Sa. WATOKNAPA)	str. 39

Kontakty:

Redakce: brezova.kura@centrum.cz, tel. 601 324 499 (TAWASUTA)

Náčelník kmene: watoknapa@centrum.cz, tel. 773 299 014 (WATOKNAPA)

Web kmene: www.shawnee.cz

Náš oddíl stále přijímá nové členy, schůzky rodů Medvědů a Vlků probíhají každé pondělí a pátek v čase 16:00-18:00 na klubovně - Sušilova 65, Zábřeh. Ve Zvoli se scházíme v klubovnách Komunitního centra ve čtvrtek 16:30-18:00 (Sovy) a v pátek 16:00-18:00 (Káňata) a 16:30-18:00 (Koníci). Aktuálně je v rámci protipandemických opatření činnost pozastavena, po skončení opatření vás rádi uvítáme v našich řadách. Přijďte mezi nás nebo kontaktujte náčelníci (telefon a email výše)! Rádi vás poznáme!

Toto číslo Březové kůry vyšlo dne 31.1.2021.